

VALTOL

V. Javnaðarflokkurin

JAVNAÐARFLOKKURIN VERÐUR STOVN-
AÐUR Í 1927 OG FÆR SINAR FYRSTU TING
MENN VALDAR Í 1928 — HESAÐFERÐ BARA
TVEIR Í TALI

Teir, ið stovnaðu javnaðarflokkin, vóru mest menn, ið tóku seg burtur úr sjálvstýrisflokkinum, tí hesin flokkur var vorðin stímaður, bara national-romantiskur flokkur, ið veruliga onga vinnuliga ella sosiala stóðu hevði, samstundis sum alt lá á láni bæði vinnuliga og sosialt. Tað var mest sum hungur og hall í landinum. Einku varð gjørt fyri at tryggja øllum vinnu og rættvísu úrtøku av arbeiðinum,

og einki var gjørt fyri at tryggja gomul, sjúk, avlamin og onnur treingjandi.

Eingin flokkur her á landi hevur nakrantíð havt tilika stóra missión; men tað skal sigast, at um seint hevur gingið, so hevur tað sæst væl eftir.

Vit taka so veðarini, atkvøðurnar, prosenttøluni og tingmanna-
talið:

ár	atkv	pst.	tingm.
1928	671	10,6	2
1932	816	10,4	2
1936	1892	24,0	6
1940	2012	24,6	6
1943	1919	20,0	5
1945	3007	22,8	6
1946	3689	28,1	6
1950	2611	22,4	6
1954	2515	19,7	6
1958	3584	25,8	8

VIÐMERKING

Til valið í 1946 stillaði javnaðarflokkurin upp saman við sjálvstýrisflokkinum. Javnaðarflokkurin fekk 4 mans valdar og sjálvstýrisflokkin 2.

Viðari FISKIMARK

Talan er um, at Danmark, Norreg og Svøríki hava í hyggju at flyta fiskimarkið út longu í he sum ári

Danska fiskimannafelagið — Dansk fiskeriforening — hevur nýliga hildið ársfund í Aarhus, har mong fiskivinnumál vóru til umrøðu, m.a. fiskimarksmálið. Um hetta segði formaðurin Henry Sørensen:

- * Spurningurin um, hvussu leingi Danmark, Norreg og Svøríki sín ámillum tora at

- * binda seg til eina fiskimarksskipan, haldi eg kann loysast, og tað kann aldri verða eitt mál av avgerandi týðningi, um skipanin skal galda í 20 ella 30 ár. Eg trúgvi eisini, at vit lættliga kunnu finna eina loysn av spurninginum um rætti norðmanna at koma inn á Kattegat.

Veitst tú

AT í eini frágreiðing frá brýskum vísindamönnum verður sagt, at eitt arbeiði, sum krevur nakað av avreki av líkaminum, verjir hjartað og fer betri við hjartanum enn tilíki arbeiði, har ein nýðist at sita stillur.

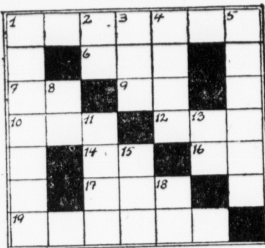
AT rósufamiljan er tann plantuætt, ið gevur okkum tær flestu fruktirnar. Hesar umfata m.a. sírepli, perur, blommur, mandlí, fersknir, aprikosur og flest øll ber, ið veruliga eru etandi.

AT menniskjansligu evnini at ognast sær nýggjan ella meira kunneleika minskar, tá ein er vorðin umleið 30 ár, men evnini at hugsa og taka stóðu okjast ofta heilt upp í 65 ár.

AT í Bahía Felih í Chile regnar tað í meðal 325 dagar um árið, meðan tað í Atacalaoyaðimorkini í sama landi nærum ikki hevur regnað í 400 ár.

AT hitt størsta holið eftir einum meteorsteini er at finna í Arizona; tað er 1,5 km í tvør-mál og 150 metur djúpt.

Krossorð

Yvir: 1) berg 6) vatn 7) djór 9) tóni 10) snaraði 12) veiðuamboð 14) liðugur 16) tóni 17) slag 19) visa.

Niður: 1) mannsnavn 2) fá tær! 3) dis 4) í trappuni 5) irrar 8) friður 11) rúm 13) aldi 15) skil 18) dism.

PRISTALIÐ

Eitt fjórðingsár í 1959 hækkaði pristalið við 9 stigum. Eitt fjórðingsár í ár — undir tjóðveldisstýrinum — er pristalið hækkað við 13 stigum. Nú tegir »14. sept.«, men í 1959 skrivaði blaðið m. a.:

»Og oman á kemur so tann mikla lónarhækking fyri vissar starvsmenn, ið landsstýrið nú við serstøkum tiltøkum letur seta í verk — og sum koma at krevja bæði hægri skatt og hægri toll.

Men landsins stýri hevur annað at takast við enn at bota korni hjá hesum fólki.

TAÐ ER VERULEIKI

AT undir hesum landsstýrinum er figgjarlóg landsins bólgnað við 100 prosentum, t.v.s. at Føroya fólk má gjalda tvífalt meira í skatti og tolli, enn tá hetta stýrið tók við bara fyri hálvum triðja ári síðan.

- * man tað vera fáur føroyingur, sum í dag hevur størri trúgv, til alt sjálvstýrisreiðið, nú tað til fulnar er prógvað, at allir teir sokallaðu »sjálvstýris« flokkar landsins ikki vóru for ír fyri at leggja ein stav aftrat meira sjálvstýri, enn javnaðar- og sambandsflokkurin hava framman undan teimum.

KORRUPTION Í VIETNAM

Nýggi forsætisráðharrin í Suðurvietnam hevur lovað at steðgað korruptiónini, men hansara orð hava bara virði hjá teimum trúgvandi.

- * Tað er stóðugt soleiðis í Saigon, at ein framvegis fyri 4725 krónur kann keypa sær innan-rikisráðharra-»diploma«, sum fult viðurkendur nýðsari, og hetta ger, at ein sleppur undan an hertænastu — og tað eru hóast alt nógv vælhavandi í Saigon. Eitt hitt nýggjasta í

Skipafelagið Føroyar

greiðir allan fluttning

á sjógvi
á landi
í luftini

Bíleggið ferðaseðlar

Pf. Skipafelagið Føroyar

Tlf. 1225

SKULIN

Vit gjalda alt

Tað vit kunnu gera skúlan meira føroyskan gerst bara á figgjarlíga okinum, t.v.s.: vit gjalda allan kostnaðin av skúlaskapinum

Vit hava av fyrru greinunum fingið at vita so mikið:

1. Skúlin og myndugleikar skúlans eru sum heild føroysk.
2. Kostnaðurin av føroyska skúlaskapinum var fyri figgjariárið 1963/64 kr. 11.469.390, harav danski rikiskassin lat gjalda kr. 5.158.320.

Danski rikiskassin letur sostatt umleið helmingin av samlaða kostnaðinum av øllum føroyskum skúlskapi; men henda peningahædd verður latin uttan treytir av nokrum slag og forðar sostatt ikki fyri, at vit innihaldsliga gera skúlan so føroyskan, sum vit sjálvir vilja.

KENNA TIT AIRNAR?

Níðanfyrir eru nevnið 10 kendum áum ymsastaðni í heiminum. Seti tit stavilsvini rætt saman, fáa tit nevnið á teimum.

NA — RO — GAR — GA —
JOR — TI — GAN — NI —
AMAZ — EB — VOL — PET
LEN — GES — BER — ON —
DAN — SJO — RA — GU —
NE — DE

- * Suðurvietnam er, at menn
- * kring um landið sprengja
- * brýr í luftina og geva Vietcong skyldina. Brýrnar skulu
- * gerast av nýggjum, og hetta
- * gevur pening í kassan hjá verk
- * frøðingunum á staðnum.

HVUSSU VERÐUR SKULIN
GIÐURDUR FØROYSKARI
ENN HANN ER Í LØTUNI?

Hitt óføroyska, vit ofta binda við skúlan er gjarna tað, at so nógvur skúlabókur eru danskar. Hetta hevur einki við danisering at gera; vit eiga ikki bókurnar á føroyskum — og tað kunnu danir ikki lastast fyri.

Tað einasta meira-føroyska, vit kunnu gera við skúlan, er at loysa okkum frá figgjarlíga stuðuli rikiskassin og átaka okkum allar útreiðslurnar.

— Á tingi tosa menn um at spennu livremina inn. Teir flestu, ið koma har, nýðast ofta skjótt at spennu hana út!

Í einari veitslu kundu gestirnir sjálvir fara til eitt borð at fáa sær »ein litlans« og maðurin helt leiðina móti borðinum fleiri ferð. Komar: Hetta er sættu ferð, tú hevur verið og fingið tær uppi glasið. Skamma teg! Hvat heldur tú fólk siga?

Maðurin: Nei, eg havi sagt hvørja ferð, at tað er til tín

Stórsta lukka kærleikin kann bjóða er fyrstu ferð, ein tekur í hondina á henni, ein elskar.

NORÐOYA SPARIKASSI

stovnaður 1919

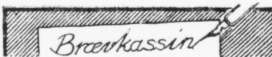
Renta av innsettum peningi:

3 mánaða uppsøgn 5 % p. a.
Uttan uppsøgn 4 % p. a.
Kekk — konti 2 % p. a.

Fyri innskot við longri uppsagnartíð verða renta latin eftir servitalu

Lán verða givin móti veð í jørð og bygningum.

Avgreiðslutið hvønn gerandisdag kl. 10—12 og kl. 13½—15½, leygardag kl. 10—12½

Brævkassin

Í Sosialinum hevur verið sagt, at tjóðveldismenn á einum sinni hava fingið fatur á einul uppskoti hjá landsstýrinum ella P. M. Dam um stórar vegætlanir. Var tað ikki so á einum sinni, at fólkalokksmenn kannaðu sær? Hvat var hetta fyri uppskot?

P.

SVAR: Uppskot tjóðveldismanna um vegutbyggingina var so meirlíkt tí uppskoti, ið P. M. Dam hevði latið smiðja, at tað kann eingin ivi vera um, at hetta var ein beinleiðis avskrift. Tá ið talan var um yvirtøkuna av kongsjórðini kom Hákon Djurhuus fram við einum uppskoti, ið tjóðveldismenn bart út segdu var stuldur frá teimum. Hesir báð flokkar kappaðust um heidurin av hesi »nationalu« gerð; men sannleikin var nú kortini tann at fyrsta uppskotið um hesa yvirtøku kom frá donsku rikisstjórnini.